

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
790879

Datum 24 augustus 2016
Onderwerp EU - US Privacy Shield

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

De leden van de Vaste Commissies voor Immigratie & Asiel/JBZ Raad en voor Veiligheid en Justitie hebben mij in hun brief van 18 juli 2016, nr. 159079.06u, enige vragen gesteld over het EU - US Privacy Shield. Ik dank de leden voor deze vragen. Ik zal ze graag beantwoorden.

De leden van de fractie van D66 vragen of ik mij hard heb gemaakt voor de invoering van een horizonbepaling in het onlangs aangenomen ontwerpuitsvoeringsbesluit van de Europese Commissie betreffende het EU - US Privacy Shield. Indien dat niet het geval is geweest vragen deze leden om een toelichting waarom dit niet is gebeurd. De leden van de fracties van de PvdA en GroenLinks sluiten zich bij deze vragen aan.

Besluiten van de Commissie waarin een oordeel wordt gegeven over het niveau van gegevensbescherming in een derde land (hierna: adequaatheidsbesluiten) hebben tot doel rechtszekerheid te verschaffen aan bedrijven en burgers over de rechtmatigheid van de doorgifte van gegevens naar een derde land. Dat is in het geval van het EU - US Privacy Shield niet anders dan bij alle andere adequaatheidsbesluiten. Een horizonbepaling is met dat doeleinde niet goed verenigbaar. De Europese wetgever heeft daarom voor een ander stelsel gekozen. Een adequaatheidsbesluit geldt daarom tot het is ingetrokken of vernietigd. Wel kan een adequaatheidsbesluit door de Commissie worden opgeschort als wordt vastgesteld dat het desbetreffende land het getoetste niveau van gegevensbescherming niet langer handhaaft. Het is gebruik geworden dat de Commissie daarnaast het goedgekeurde niveau regelmatig evalueert. Dit stelsel is bij de onderhandelingen over de Algemene verordening gegevensbescherming intensief besproken tussen Raad, Commissie en Europees Parlement en gehandhaafd. In het EU - US Privacy Shield zijn verdergaande maatregelen overeengekomen. In het besluit is opgenomen dat de evaluatie jaarlijks moet plaatsvinden. Zonodig moet de Commissie een aanvullende evaluatie houden indien veranderingen in het Amerikaanse recht daartoe aanleiding geven. Nadat de Algemene verordening gegevensbescherming is gaan gelden wordt een afzonderlijke evaluatie gehouden. Een vertegenwoordiging van de toezichhouders wordt uitgenodigd aan de evaluatie deel te nemen. Er wordt van iedere evaluatie verslag uitgebracht aan het Europees Parlement en de Raad. Ik meen dat met deze maatregelen er een behoorlijke verzekering bestaat dat het beschermingsniveau gehandhaafd zal blijven.

De leden van de fractie van D66, bijgevallen door de leden van de fracties van PvdA en GroenLinks, vragen welke garanties ik bij gebreke aan een horizonbepaling kan geven dat de Nederlandse regering blijft aandringen om de zeggenschap en controle over persoonsgegevens te verhogen en de verzameling van persoonsgegevens door de Amerikaanse diensten verder te beperken.

De vergroting van de zeggenschap van betrokkenen over hun persoonsgegevens en de verdere ontwikkeling van het stelsel van toezicht op de verwerking van persoonsgegevens zijn altijd belangrijke onderdelen geweest van mijn beleid inzake de bescherming van persoonsgegevens. Ik heb onder meer met het EU - US Privacy Shield ingestemd omdat de bijlagen bij het ontwerpbesluit diverse nieuwe toezeggingen van de autoriteiten van VS bevat die betrokkenen de mogelijkheid bieden die zeggenschap te vergroten. De instelling van de Ombudspersoon voor het behandelen van klachten tegen vermeende privacyschendingen door inlichtingen- en veiligheidsdiensten door de VS is daar een goed voorbeeld van. Ook de ontwikkeling van een uitgebreid stelsel van klacht- en rechtsbeschermingsmogelijkheden van burgers tegen bedrijven juich ik zeer toe. Juist met het oog op de burger heeft de Commissie inmiddels de "Guide to the EU - US Privacy Shield" bekendgemaakt. Burgers kunnen daarmee op gemakkelijke wijze inzicht krijgen in hun rechten onder het Shield. Ik stel deze inspanning van de Commissie zeer op prijs.

Het EU - US Privacy Shield bevat geen regeling over de bevoegdheden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van de VS tot het verzamelen van persoonsgegevens. Wel bevat het een uitleg over het wettelijk stelsel van deze bevoegdheden en de wijze waarop die toepassing plaatsvindt. Ik heb daarover steeds gezegd dat dergelijke bevoegdheden in het Nederlandse rechtstelsel anders worden vormgegeven dan in de VS. Dit zo zijnde, ben ik in elk geval van oordeel dat het EU - US Privacy Shield een stap vooruit is. Er is door de Amerikaanse autoriteiten een grotere mate van duidelijkheid verschaft over de rechtsgrondslagen voor het verzamelen van gegevens voor doeleinden verband houdend met de nationale veiligheid. Dat stelt de Commissie en de partijen die zij bij de evaluatie zal betrekken, zoals toezichthouders en lidstaten, in staat de dialoog met de VS over dit onderwerp voort te zetten.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

G.A. van der Steur